

49. W. Henry Green aan Vos, 19 maart 1892. Kopie van brief in het bezit van Richard B. Gaffin. Jr.

50. Vos aan Bavinck, 3 juli 1893. *Archief-Bavinck*. Voor een ander kritisch oordeel, zie: Steffens aan Kuiper, 25 januari 1891: 'Het is jammer, dat die jonge man [Vos] zijne krachten verspilt in die kringen. In Nederland zou hij, indien ik niet mistast in mijn oordeel, veel meer nut kunnen doen.' *Archief-Kuiper*. Voor een waardering van Vos door één van zijn studenten, zie: Henry Beets aan Dirk Scholten, 6 februari 1893: 'We have a splendid professor in dr. Vos. He is a calvinist of the most pronounced type and a supra-lapsarian at that (...) He is a young man of thirty and as kind and obliging and humble as I never saw a man before. And what a treasure of knowledge he may call his own! I suppose you know he is a close friend of your old professor dr. Steffens and also to the drs. Bavinck, Kuiper, Warfield, etc.' *Archief-H. Beets*. HH.

51. Calhoun, *Princeton Seminary*, pag 208: 'Because of the weightiness of his lectures and his patient, methodical style of scholarship, the enrollment of dr. Vos' elective classes was often sparse.' Cornelis van Til beschouwde Vos echter als 'the greatest pedagogue I ever sat under'.

In elk geval weerhield nu zelfs de binding aan zijn in Grand Rapids woonachtige ouders hem niet meer. De reden om de roep van Princeton nu wel positief te beantwoorden was niet alleen de nood aldaar – 'if Princeton goes down, the cause of orthodox theology and evangelical religion will receive a heavy blow'⁴⁹ – , maar ook het conservatisme binnen de Christian Reformed Church, het zwakke academische klimaat aan de Theologische School en de ernstige kritiek in eigen kring op zijn supralapsaristische (d.w.z. kuyperiaanse) leringen. In zekere zin werd Vos door het verzoek van Princeton gered uit Grand Rapids, zoals hij in juli 1893 aan Bavinck uitlegde:

Het spijt mij natuurlijk wel mijn tegenwoordigen werkkring te verlaten. Toch zou de arbeid hier op den duur nauwelijks aantrekkelijk genoeg gebleven zijn, om hem vol te houden. De jongelieden die studeeren zijn zoo weinig ontwikkeld, en de resultaten, die men, trots allen ijver, met hen bereikt zijn zoo miniem, dat men wel den moed moet verliezen. Dit jaar was het examen weer allernaarst. Als ik dat in aanmerking neem, ben ik blij dat ik wegga. (...) Ik vrees dat de school hier radicaal gereformeerd zou moeten worden, eer er verbetering komen kan. De twee andere docenten doen niet veel degelijk werk, en maken het toch de kerk onmogelijk, om 2 of 3 betere te benoemen.⁵⁰

Princeton was een betere plaats voor de neocalvinist Vos om te werken dan Grand Rapids, zowel uit strategisch oogpunt als intellectueel (al kan men zich afvragen of het niveau van Princetons studenten zoveel beter was).⁵¹ Een hoogleraarschap in de bijbelse theologie – waarbij hij de nadruk zou leggen op de geschiedenis van de openbaring – trok hem ook meer dan zijn vele en veeleisende verplichtingen in Grand Rapids. In Princeton werd hem veel tijd voor studie gelaten; hij had slechts twee colleges per week te geven – die vermoedelijk niet voor iedereen aantrekkelijk waren, gelet op zijn sterke Nederlandse accent en de grondigheid van zijn onderwijs.⁵² Als één van de zes nieuw benoemde hoogleraren sinds 1887 werd hij lid van een verjongde faculteit met meer dan tien hoogleraren.

Op 24 april 1894 werd hij door de Presbytery van New Brunswick van de Presbyterian Church in the United States of America gewijd als evangelist – hij verkreeg het recht te preken, maar aan een gemeente werd hij nooit verbonden. Deze gebeurtenis bezegelde zijn afscheid